

Velkommen

- Hvem er vi i sekretariatet?
- Hva skal vi gjøre disse to dagene?

Mine håp for samlingen:

- At dere tilegner dere ny kunnskap som dere kan ta med dere i arbeidet mot vold mot kvinner i deres lokalsamfunn
- At samlingen blir interessant og gøy, og at dere får nye bekjenskaper/bygger nye nettverk

Først: bli kjent!

To og to presenterer seg for hverandre, 5 minutter til sammen - vær effektive!

Presenter hverandre i plenum

- Navn, sanitetsforening
- Hvor lenge har du vært sanitetskvinne?
- Hva er din erfaring med sanitetskvinnenes voldsarbeid?
- Hva er ditt fineste minne som sanitetskvinne?

Hvorfor vold?

- FNs bærekraftsmål 5, som handler om likestilling mellom kjønnene, jobber for å avskaffe alle former for vold mot jenter og kvinner innen 2030
- **HOVEDMÅL:** Norske Kvinners Sanitetsforening er en synlig organisasjon som i fellesskap bedrer kvinnehelse og trykker lokalsamfunn gjennom målrettet aktivitet og politisk gjennomslagskraft.
- Under delmål 1: Sanitetskvinnenes ulike aktiviteter skal nå alle innbyggere og særlig målrettes mot de mest sårbare
- Under delmål 2: Sanitetskvinnene setter kvinnehelse på dagsorden ved offensivt interessepolitisk påvirkningsarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt.

Hvorfor vold?

- Vold i nære relasjoner er et folkehelseproblem, og vold mot kvinner et kvinnehelseproblem!
- Befinner seg i skjæringspunktet mellom flere av fokusområdene: kvinnehelse, integrering, asyl, beredskap og barn/unge
- Langsiktig mål om at flere lokalforeninger skal engasjere seg i voldsforebyggende arbeid i sitt lokalmiljø

N.K.S. innsats på voldsfeltet

- Ressursvenn
- Kurs om negativ sosial kontroll og æresrelatert vold
- Kortstokk: Hvor går grensa?
- Trygg Sammen - ny voldsmodul
- Trygge kvinner (2022-2023)
- Samtykkealliansen
- Alliansen Rød Knapp – stopp vold mot kvinner
- 25. November: FNs dag for avskaffelse av vold mot kvinner og 16-dagerskampanjen
- Politisk påvirkningsarbeid

Ressursvenn

- En-til-en-kobling mellom frivillig og voldsutsatt
- Skal etablere seg på egen hånd, uten voldsutøver
- Gratis og lavterskel
- Møtes 2-4 ganger i måneden i 9-12 måneder
- Basert på deltagers behov
 - Gå tur, ta en kaffe, praktisk hjelp, utvide nettverk
- Støttespiller og medmenneske

Ressursvenn

Ressursvenn statistikk pr. mai
2023:

- Ressursvenn i tilknytning til
11 krisesentre i landet (noen av
disse i oppstartsfasen)

Tall fra 2022:

- 94 ressursvenner
- 55 koblinger (mot 37 i
2021)

Ressursvenn status

- Håndboka for voldsfeltet forsinka, vil bli tilgjengelig for alle frivillige i løpet av sommeren
- Styrke RV i foreninger som allerede har aktivitet eller som er i oppstartsfasen
- Mindre midler for 2023 enn tidligere; webinarer for frivillige i stedet for fysiske samlinger:
 - 31. Mai kl. 18.00: støttesenter for kriminalitetsutsatte og arbeid med voldsutsatte
- Mulig samarbeid med nye instanser, annet enn krisesenter

E-læring: Æresrelatert vold og negativ sosial kontroll

- Ære og skam
- Sosial kontroll – positiv og negativ
- Hva er negativ sosial kontroll?
- Æresrelatert vold
- Hvor kan man få hjelp?

Hvor går grensa?

- Refleksjon om positiv og negativ sosial kontroll
- 60 samtalekort med dilemmaer, påstander og faktaopplysninger
- For deltakere i språkvennegrupper og for andre arenaer

Rød Knapp og Samtykkealliansen

- Rød knapp-alliansen
 - Planlegger arrangement under Arendalsuka og det årlige 25. Novemberarrangementet
 - Alliansen markerer 10 år i 2023
- Samtykkealliansen
 - Et forslag på ny voldtektslovgivning foreligger
 - Politiske møter
 - Ikke enig i forslaget; bare ja betyr ja!

FNs dag for avskaffelse av vold mot kvinner + 16-dagers kampanje

- 25. November markerer internasjonal dag mot vold mot kvinner
- Følges av 16 dagers-kampanjen:
 - Fokus på manglende oppfølging av voldsutsatte, i tråd med politisk budskapsplattform
 - Seminar og sosiale medier-kampanje

Etter pausen: Omfangsstudie vold 2022

- V/ Helene Aakvaag fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Etter pausen: Politisk påvirkning

- V/ Aurora Eck Nilsen, politisk rådgiver i sanitetskvinnene

Stat og kommunes forpliktelser

- Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner og vold mot kvinner - Istanbul-konvensjonen
- FNs kvinnekonvensjon
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenster §3-3 a
- Lov om kommunale krisesentertilbod, særlig §4

Stat og kommunes forpliktelser

- Frihet fra vold - Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021–2024
- Opptrappingsplan på trappene etter riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes innsats mot vold i nære relasjoner

Kommunale handlingsplaner

Tiltak 21 i regjeringens handlingsplan:

- Bidra til økt bruk av kommunale og interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner gjennom å:
 - a) Oppfordre til utarbeidelse av kommunale handlingsplaner eller innlemming av arbeidet mot vold i nære relasjoner i annet kommunalt planverk
 - b) Revidere og oppdatere veilederen for utarbeidelse av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner

Sjekkliste for kommunens arbeid

- Utviklet en sjekkliste for å kontrollere hvordan det står til med kommunens arbeid med forebygging, avdekking og avverging av vold og seksuelle overgrep
- Kan tas i bruk i deres kommuner
- Gir en ide om hva kommunen burde ha på plass for å kunne jobbe målrettet med forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner

Etter pausen: Gruppearbeid

Riste løs!

- Alle reiser seg, går et par runder, setter seg ned et nytt sted.
- Finn sammen i par
- Still hverandre disse spørsmålene:
 - Hva liker du aller best med å være sanitetskvinne?
 - Hvordan vil du beskrive din lokalforening?

Gruppearbeid

Hindinger/utfordringer:

- Hvis dere har Ressursvenn:
hva er vanskelig?
- Hvis dere ikke har
voldsaktiviteter; hva tenker
dere er utfordringer ved å
jobbe med dette tema?

Etter pausen: Trygg Sammen

- V/ Eli Beenfeldt og Guro Dragset, koordinator Oslo Sanitetsforening

Velkommen til dag 2!

- Spørsmål fra gårsdagen?
- Betragtninger?

- Nå: Vold mot eldre, v/Nina Christine Dahl, TryggEst/seniorrådgiver barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Rom: Rakne 3 (sammen med sesjon Eldre)

Trygge Kvinner

Bakgrunn:

- N.K.S. ser et potensiale med at frivilligheten kan ha en større rolle med forebygging av vold, og ønsker at dette på sikt skal være et større fokus i N.K.S.

Kriterier:

- Tiltaket kan for eksempel gi verktøy for å gjenkjenne tegn på vold, hva vold er og innebærer
- Tiltaket skal lett kunne tas i bruk av lokalforeninger, og ha overføringsverdi ut over N.K.S.

Trygge Kvinner

- Skisse på tiltak:
 1. Idebank/tiltaksoversikt over eksisterende materiell med forslag til bruk (filmer og podcasts)
 2. Utvikle nye, informative filmer om vold (delvis animasjon, delvis “snakkende hoder”)
 - Basert på innholdet i Trygg Sammen-modulen:
 - Ulike former for vold
 - Reaksjoner på vold/konsekvenser
 - Rettigheter/hjelpetjenester
 - Hvorfor er det vanskelig å bryte ut? Voldens mekanismer
 - (Negativ sosial kontroll/æresrelatert vold
 - Vold i svangerskapet
 - Vold mot eldre)
 3. Ny versjon av svenska polisens Eva och Johan, om normaliseringsprosessen

Trygge Kvinner

- Filmene kommer sammen med et instruksjonshefte med forslag over mulige samarbeidspartnere/forslag til arrangement
- Eks:
 - Denne filmen kan vises i samarbeid med helsestasjonen/politiet/krisesenteret/forskere osv
- Små grupper, større grupper, internt og eksternt publikum
- 25. november internasjonal dag for avskaffelse av vold mot kvinner – 16-dagerskampanjen

Spørsmål til diskusjon i grupper

1. Umiddelbar reaksjon?
2. Fordelene med et slikt tiltak
3. Utfordringene med et slikt tiltak
4. Hvordan vil tiltaket kunne tas i bruk i deres lokalforening?
5. Eventuelle samarbeidspartnere?
6. Svarer tiltaket ut kriteriene?

Etter pausen: oppsummering av helgen, oppsummering gruppearbeid fra dag 1. Felles skravling.

Utfordringer + løsninger

- Tidsperspektiv:
 - Viktig med god informasjon i forkant
 - Opp til koblingen
- Vanskelig å finne riktig «kontakt»:
 - God kartlegging, forventningsavklaring
 - Variert utvalg ressursvenner
- For lite budsjett:
 - Tenkte alternativt, gjøre gratis ting
 - Søke midler andre steder
 - Idebank for gratis aktiviteter

- Ikke skulle gi konkret veiledning, kun være tilstede/lytte
 - Rolleavklaring; at begge er klar over rollen til ressursvenn
 - Øve på å lytte
 - Gode matcher/koblinger
- Lett for at koblingen blir for nær
 - Øve å sette egne grenser
 - Veiledning
 - Kanskje koblingen ikke er rett?
- Ønsker ikke være tilgjengelig til enhver tid for deltaker
 - Forventnings-, rolleavklaring
 - Bruke gruppeleder

- Vanskelig med kontakt, lage avtaler
 - Tydelig forventnings- og rolleavklaring
 - Avtale tidlig
- **Lite lokalmiljø; balanse mellom kjennskaper**
 - «intersanitets-samarbeid» om mulig
 - **Finne alternative møtepunkt**
- Språkbarrierer
 - Tolk
 - Kroppsspråk 😊
- **Samarbeid mellom lokalforeninger**
 - **Fordel med samarbeid: snakk sammen! Kommunikasjon**

- Store geografiske avstander
 - Digitalt, telefon
 - Møtes på halvveien
- Uklar ansvarsfordeling praktisk/økonomisk
 - Inn i ny opplæringspakke
- Sikkerhet rundt kobling
 - .
- Kunnskap om systemet, rettigheter
 - Krisesenteret har inngående kunnskap, bruk dem
 - Bruk forum/facebook-gruppe for ressursvenner
 - Bli med på møter, om man vil og det trengs
 - Gjøre research i hvert enkelt tilfelle
- Kurs for nye
 - NKS sentralt, men fylkesleddet må være deltakende med gruppeleder

- **Vanskelig å få med frivillige**
 - **Drive markedsføring; samsnakke, opplysningsarbeid, profilering, god informasjon, sosiale medier**
 - **Bruke 16-dagerskampanjen**
- **For gammel**
 - **Finne riktig kobling; hva trenger brukeren? Venninne, mamma, bestemor?**
- **Må mase på krisesenteret om koblinger**
 - **Faste møter**
 - **Rekruttere deltakere på andre arenaer; psykisk helsetjeneste o.l.**

- Ressursvenner kompliserer oppgaven
 - Avklare forventninger, koblingsmøte, rolleavklaring
 - Viktig å vite hva man går til
 - Sette grenser
 - Erfaringsmøter mellom ressursvenner

- **Reaksjoner: traumer, angst, selvmordstanker, depresjon, orker ikke**
 - Psykolog, kontakt helsetjenesten i kommunen
 - Praktisk hjelp
 - Ta kontakt med ulike instanser
 - Ressursvenn må bruke koordinator for å lufte tanker/tømme seg/ «debrief»

- Diskuter/snakk om imellom dere:
 - Del din aller fineste opplevelse med arbeid mot vold
 - Hvorfor trengs Sanitetskvinnenes voldsarbeid?

Avslutningsvis

- Evaluering blir sendt ut til alle deltagere digitalt
- Veien videre:
 - Ressursvenn: webinarer, eventuelt samling hvis midler, håndbok
 - Trygge Kvinner: utvikling og ferdigstillelse av tiltak
 - 25. November og 16-dagerskampanje, inkludert seminar (streames)
 - Ny presentasjon av Trygg Sammen voldsmodul i september

Avslutningsvis

- Webinar: 31. Mai kl 18.00-19.00, presentasjon av Støttesenter for kriminalitetsutsatte og deres arbeid med voldsutsatte
- Innsjekk på forventninger
- Én ting vi tar med oss fra denne helgen

Tips!

- Podkast «Ut av stillheten», utviklet i samarbeid med psykologisk institutt v/ UIO og N.K.S., støttet av stiftelsen Dam:
 - Utsatte forteller om sine erfaringer om vold i nære relasjoner, intervjuet av journalist Madeleine Schultz
- Spillefilmen «Natt» av Mona Hoel
 - Om vold i nære relasjoner
- Spillefilmen «Hva vil folk si?» av Iram Haq
 - Om negativ sosial kontroll, æresrelatert vold

Tusen takk for denne gang!

Ta gjerne kontakt med oss:

eli.beenfeldt@sanitetskvinnene.no / 93 88 00 65

stine.torgersen@sanitetskvinnene.no / 45 29 99 52

